

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hét 1 frt.
 Megjelenik mindennap, vasárnap kivétellel.

A szerkesztésért felelős a kiadó lap tulajdonos,
Kutas Imre.
 Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1864. sz. Dr. Dusóczky ház
 Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 818. sz. Sz. Nagy Károly ház
 Hirdetések a legmérsékeltettségű árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A Wekerle-kabinet politikai rendszere.

Irta: *Beksics Gusztáv.*

Budapest, jan. 5.

Deák Ferencz óta vannak szokásban az ujévi gratulációk, de soha nagyobb jelentőséggel nem bírtak, mint jelenleg.

Mert soha még kormány és párt nem vállalkozott nagyobb feladatok megoldására, mint most a Wekerle-kormány és a szabadelvű párt.

A belügyi reorganizáció huszonöt év óta van napirenden s a Wekerle-kabinet arra vállalkozott, hogy a mi nem sikerült negyedszázad alatt, létesíteni fogja pár év alatt.

A vallásfelekezeti kérdések legnagyobb része még csak az eszmék napirendjén sem volt alkotmányunk helyreállításának nagy lustruma alatt. Egyedül a polgári házasság volt az, a melynek zászlaját Deák Ferencz kibontotta. De mihelyt a nagy magyar lángesze kialudt, a polgári házasság kérdése szinte még az eszmék napirendjéről is letűnt.

És a Wekerle-kabinet nemesak a polgári házasság kérdését akarja megoldani, hanem a polgári anyakönyv, a vallások egyenjogúságának, s a zsidó vallás rendezésének kérdését is. Mindazt, a mivel a magyar állam már kezdettől fogva tartozott úgy önmagának, mint polgárainak, minek megvalósításába még Deák

Ferencz és a Deák-párt sem mert belefogni.

Büszkébb, de egyszersmind hazafiasabb czélok még nem lebegtek kormány, vagy párt előtt, mint ez idő szerint.

És nem a könnyelmű elbizakodottság, nem nagy-képű gőg tüzette ki a kormányt és a szabadelvű pártot e czélokra, hanem a hazafiai kötelesség.

Nem valamely provokáló szellem, mely meggondolatlanul harczokat akar felidézni s egyéni becsvágy miatt zavarokba akarják lökni az országot, hanem a kényszerűség.

A magyar politikai felfogás mindig hajlandó volt a tranzakciókra, a konfliktusok kerülésére s az ellentétek élének letörésére.

A magyar geniusz e hagyományos felfogása jellemezte államférfiainkat s politikai pártjainkat.

A Wekerle-kabinet és a szabadelvű párt nem szakít a magyar politika történelmi módszerével, nem akar erőszakos kiméletlen és harczias lenni.

De voltak történelmünkben pillanatok, midőn a bátor fellépés, s a politikai helyzet összes következményeinek levonása volt szükséges s ily pillanat, ily korszak a jelenlegi.

Bárki és bármely párt állna Magyar ország élén, nem tehetne másképp, mint a Wekerle-kabinet és a szabadelvű párt. Ha

Deák még élne s az ő bűvös felfogása és bölcsesége képezné a magyar politika lelkét, ő is azt követelné, hogy valamennyi kérdést fel kell vetni és minél gyorsabban meg kell oldani.

Az ily helyzetet a történelem logikája teremti s ugyanaz oldja meg. Az egyének ilyenkor, bármily jelentékenyek, szinte mind csak a háttérbe szorulnak. A politikai szükségesség a mozgató erő.

Nem elbizakodottság és gőg vezeti tehát, ismételjük, a Wekerle-kabinetet és a szabadelvű pártot, hanem a helyzet kényszerűsége.

Nem elbizakodottság és gőg e szerint az sem, midőn úgy egyik, mint másik erőt, hivatást érez magában a nagy feladatok megoldására. Az erő a tényekben, a helyzetben van. Az egyéni erő és hivatottság érzete ily pillanatokban mint egy erő-átvitel által jut a vezetőik lelkébe.

És nemcsak a czélok kitűzése világos, tiszta, hanem azok megvalósításának módszere is.

Ez a módszer nem a provokáció, nem a harczok felkényszerítésének módszere, hanem a hagyományos magyar politikai taktika: az ellentétek elsimitása, de az elvek feladása nélkül.

Konziliáns módszer, intransigens elv: ez a Wekerle-kabinet és a szabadelvű párt politikai rendszere.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A kántor.

Rajz. Irta: *Sawiska Iza.* Lengyelből: *Ernyey József.*

A templomból orgonaszó hallik. Feltűnt ez az öreg Mátyásnak, mikor nyájával a templomhoz ért, megállt és figyelt. Az asszonyok a mezőről hazatérőben gereblyéikkel vállakon, szinte megálltak bámulva s néztek körül.

A templom körül minden csendes, az ajtó zárva s benn mégis orgona szó. Az öreg kántor két nap előtt meghalt s a faluban senki sem tud játszani, ki lehet ott benn?

Félénken suttogta az egyik: — Hát a meghaldogott? — Mások vállat vontak — hisz tudták, hogy a halottak csak éjjel járnak, — de hát a kántorok már alkonyatkor is?

Elfutottak volna, de a kíváncsiság erősebb volt, nem is nagyon féltek, hisz oly sokan vannak s gereblyéikkel nem félnek a szellemtől sem, — ki különben csak az öreg kántor. Alkonyodott. Enyhe nyári szél sugatta a temető hársfáit, melyeken a nyugovóra tért madarak serege zajongot. Valóságos harci zaj. A szürke verebek csevegve dulakodtak békésebb véreikkel — egy lebukott s mintegy megszegyenülve a szomszéd fára menekült. Tán az volt az ellenzék feje, mert csakhamar elcsendesült a madár zaj. A hársfák sora ott állt komoran elkülvitve a holtakat az élőkől lombjaik csendes suttogásába belevegyültek az orgona méltóságos akkordjai. Az asszony sereg ott állt s hallgatag bámulva halgatták a titkos orgonaszót. — Pillanatra

elhallgatott az orgona, az asszonyok összenéztek: ki tudja, hátha a boldogult egész éjjel ott marad... S oszlani kezdtek, eszükbe jutottak a reggel óta magukra hagyott gyermekek, a házi teendők.

A templom ajtaja megnyit s ki lépett az egyházi.

Minden oldalról kérdezték: — Ki játszik? Tán azt hiszitek a meghaldogult? Bohók! Még azt sem tudjátok? hogy a holtak éjfélelőtt nem járhatnak?

Két idegen jött — a boldogult helyét akarják elfoglalni, azok játszanak, — tudjátok már most menjetek haza!

Az asszonyok sajnálták, — hogy nem a meghaldogult, igaz lett volna félelem, — de lett volna miről beszélni. Eleven kántor — hisz az nem ritka!

Az orgona megnémult s az ajtón kilépett a pap 2 férfi kíséretében. Az egyházi becsukta az ajtót — megrázta jól fogott-e s eltávozott.

A plébános lehajtott fővel gondolkozva indult utána, menetközben elővette burnótját koczka kérédjét, de egyikhez sem nyult, láthatólag zavarban volt, nem tudott választani a két pályázó közt, kik aggodva tekintettek a papra, mindkettőről leritt a nyomor.

Az egyik magas sovány alak körülbelül 20 as éveken, szőke rövidre vart hajjal — félenk határozatlan tekintetű, zavarát, izgatottságát lehetőleg leplezni iparkodott, ajkát rágta, törülgette izzadt homlokát.

A másik jóval idősebb kemény, de megnyerő arcú, állig begombolkózva hosszú kopott kabátjába, tán még izgatottabb volt, mint társa, ujjait ropogtatta s köhécselt, oly kéréleg tekintett a papra, hogy ez zavarral elfordult.

Hiu — kezdi vontatva a pap: Művészek vagytok mind ketten jobb állomást érdemeltek, szépen játszottál öcsém s ön is Péter ur! — jobban, mint szegény falunkba való. De lássák mindkettőre nincs szükségem s én nem tudok választani — egyikük lépjen vissza... de hát mindketten rá vannak szorulva e nyomorult állomásra.

— Mit tegyek?

Mindkét pályázó reszkedett, kinek javára dönt a pap, úgy álltak, mint bűnös bírja előtt, különösen az öregebb, belátta maga is, hogy társa jobban játszott s a papnak láthatólag tetszik személye is.

— Önök jobb állást érdemelnek igazán, nálunk a fizetés csekély, alig lehet megélni belőle — 60 rubel évente 2 beczka árpa s egy darabka burgonyaföld.

A lakás hitvány düledező viskó, a kert kicsi, néhány gyümölcsfa s 2 kaptár méh a boldogult hagyatékából. Hitványság az egész!

— Van-e családja? — fordult az idősebbhez.

Még mielőtt válaszolhatott volna közbe vágott társa:

— En nőtlén vagyok! — tudta, hogy ez is előny lehet.

Péter lesütötte szemét — hallgatott. Fél bevallani, hogy neje van és 4 gyermeke. A pap nem ismételtette a kérdést, tudta már, hogy családos. Elképzelte, hogy legalább is 6 gyermeke van mind pajkos és élénk, mint a macskák. Még csak az kellene! gyümölcsösébe ilyen sáska bad. Már látta, hogy másznak a fára — háztetőre madár fészekért. A gyümölcsöt még éretlen korába elhordják. Hát még az örök lár-

Ez a rendszer csak két irányban me-
rev és hajlíthatatlan. A lelkiismeretlen fele-
kezeti és a nemzetiségi izgatással szem-
ben. Mert mind a kettő a haza legfőbb
érdekeit támadja meg. Mind a kettő a fan-
atizmust viszi a harcz terére; egyik val-
lási, másik a nemzetiségi fanatizmust.

Mindkettő feldulja a társadalmi bé-
kénket: egyik a félremagyarozott vallás, a
másik a jogtalan faji érdek nevében. És
mindkettő egyenlően veszedelmes; külön-
böző utakon, de mindkettő a nemzeti és
állami érdekek kockáztatására vezet.

A kormány és a szabadelvű párt nem
visel háborút sem a lelkiismeret, sem a
nemzetiségi öntudat ellen. De állást foglal
e tekintetben, hogy a lelketlenek és gon-
oszok a lelkiismeretet és a nemzetiségi öntu-
datot a magyar állammal ne vihessék
szembe.

Wekerle Sándor kormányelnöknek a
felekezeti izgatásra vonatkozólag mondott
szavai bizonyára általános helyeslésre tal-
álnak az országban. Kell, hogy minden
párt magáévá tegye azokat.

Mert lehet közöttük politikai vélemény-
külömbőség, sőt ellentét. De valamennyien
egyetértünk, midőn a haza belbékéjének
s a magyar állameszme épségének megvé-
delmezéséről van szó.

— **A pénzügyi tanácskozások.** Félvitala-
san jelentik, hogy báró Rothschild Albertet, a
ki a közlekedési akadályok következtében ma
nem utazhatott Budapestre, holnap délre várják
ide, ha ugyan addig a vasuti összeköttetések
megint helyreállanak. A Rothschild csoport bé-
csi és berlini tagjai után küldött különböző
holmik és postaküldemények sem érkeztek meg
a közlekedési akadályok miatt. Teljesen alaptal-
anok azok a minduntalan híresztelések, hogy a
magasan kamatozó magyar államkölcsönök kon-

ma. Bizonyos volt benne, hogy ilyen rakoncztá-
lanok s legalább is hatan vannak.

A mérleg az ifjabbik részére hajolt, de
ismét rátekintett Péterre megsajnálta. „Legjobb
lesz határozottan maguk közt” — mondá.

Nem kiáltott mindkettő döntsön plébá-
nos ur!

En értek a kertészethez mondá az ifjabbik
látva a papnak terjedelmes kertjét s a mérleg
ujra feléje hajolt. Igen helyes ezt szeretem!

Hát ön mit tud a zenén kívül Péter ur?

Tudok haját vágni — csuszott ki száján
pedig láthatta volna a pap kopasz fejét.

No ez nem sok — kár igazán kár! Mit
tegyek?

Olyan nehéz választani — mert nem akarok
igaztalan lenni. — De tudjátok — jertek el hol-
nap a mise alatt felváltva fogtok énekelni és
azután határozok. — Addig is Isten velünk!
és sietve távozott. Izzadni kezdett ő maga is s
őrült, hogy ilyen kibuvót talált — éjjel jön meg
a jó tanács gondolta.

A pályázók ott álltak némán, lesujtva újra
bizonytalan helyzetben. Különösen Péter belátta,
hogy számára itt nincs kilátás s eszébe jutott
szerencsétlen családja. Az ifjabb tele volt jó re-
ménynyel.

Menjünk Péter ur kezdé — ne busuljon,
ön bizonyonyal jobban énekel nálamnál, gyenge
hangom nem fog tetszeni az öregnek — önt
tartja meg.

Eh mit! sóhaj Péter látom már engem
utasít el, hiába, így járok én mindenütt, s ha
egyszer vízbe akarom ölni magamat — nem lesz
viz sehol.

Már 4 hónapja járok hasztalanul. Hangja
tompán hangzott s arca vonaglott.

Elhaladtak a kántorlak mellett. Dűledező
viskó az, melyről lepergett a vakolat, s vályog
vereslik mindenütt, tört ablakok papírral bera-
gasztva.

A kertben 2 kaptár s néhány almafa.

Bürok és lapu mindenütt, a gaz között egy

versijánál több, különböző új kölcsönnek
alkotásáról lenne szó. A konverzió alapját kizáró-
lag 4 százalékos kamatértékre szóló új járá-
dékkötvények fogják alkotni.

— **A bünvádi eljárási tanácskozmány teg-
nap délután Szilágyi Dezső igazságügyminiszter
elnöklété alatt tartott harmadik ülésében első
sorban a vizsgálati fogságra vonatkozó kérdése-
ket folytatólágon tárgyalta és azután a javas-
latnak a vád alá helyezést és a közvetlen idé-
zést szabályozó fejezetével, végül pedig a főtár-
gyalási fejezetből a vádlott, tanúk és szakértők
kihallgatására, valamint a felek keresztkérdezési
jogára vonatkozó §§-okkal foglalkozott.**

— **Agitáció a polgári házasság ellen.**
Említettük már, hogy több képviselőhöz választó-
kerületeik egyes községeiből levelek érkeztek
azzal a kéréssel, hogy tiltakozzanak a polgári
házasság behozatala ellen. Az ultramontán sajtó,
a mely ezt a mozgalmat kezdeményezte, igen
nagyra van annak eddigi eredményével. Az
illető képviselők legnagyobb része azonban
gondosan átnézvén a felszólítások alatt levő
aláírásokat, konstataulta, — mint értesülünk, —
hogy az aláírók közt csak nagy ritkán, elvéve
akad választópolgár, s hogy az aláírások legna-
gyobb része asszonyoktól és gyermekektől szár-
mazik. Még így is népes és nagy községekből
alig volt képes az ultramontán agitáció pár
száz aláírást kiszorítani. Hogy a humor se
hiányozzék a dologból, feljegyezzük, hogy eddig
a legtöbb felhívást, számszerint ötöt — „Ma-
gyar Állam” szerkesztője: Hortoványi József
képvisező kapta.

— **Az egységes középiskola.** Gróf Csáky
Albin közoktatási miniszter tegnap küldte el a
közoktatásügyi tanácshoz, azon alapelvek ismer-
tetését, melyek szerint az egységes közép-
iskolát szervezni.

A háziipar terjesztése.

Debreczen, jan. 6.

Nem először kerül nálunk napirendre a há-
ziipar rendszeres fejlesztésének fontos kérdése.

kecske legelészett. Önkénytelenül megálltak mind-
ketten.

Vajjon kié lesz e csendes rév? Az ifjabb
már bele képzelte magát a lakásba, hisz biztos
volt benne — a másik irigyen tekintett társára
— tekinteteik találkoztak sőt megrettentek egy-
mástól. Elsiettek.

Az ifjabb boldogan könnyen haladt. Péter
egy új csalódással lassan szomorúan hallagott.

Miért nem jött csak egy órával előbb!

Hiszen még hajnalban indult el a városból
s ha egy huzamban ment volna még délben be-
szélhetett volna a pappal.

Szerencsétlenségére elaludt az erdőben, aludt
soká, tovább, mint akart s mire felébredt —
elmúlt a dél.

Mikor erre gondol szeretné haját tépni. Hat
nem maga okozta-e baját? s most szegény csa-
ládja szenvedjen.

A folyónál találkozott ez emberrel. — Még
visszatért a csolnakkal, hogy őt is átvigye — de
hát nem tudhatta, hogy ez is kántor. Mikor be-
ült a csolnakba — úgy megsajnálta a szegényt,
mint saját testvérét. A szegény fiatal az ut fára-
dalmaiban eltörődve tehetetlenül ült a csolnak-
ban, evezni sem birt, csak vérig feltört lábait
mosogatta.

Azért mégis mikor megtudta, hogy társa
szintén pályázik, megfélekedett sebes lábairól,
oly gyorsan sietett . . . Reggel mikor távozott,
mily bizalommal mondta nevének: Ezt megnye-
rem! igaz, hogy bizonyítványai jók — de mit
használnak?

Miért nem volt süket a pillanatban, mikor
a kétségbeesett ifju ott könyörgött a vizparton.
Eszébe jutottak neje szavai a gyermekekhez, mi-
kor már kilépett. Imádkozunk gyermekeim apá-
tokért, akkor majd lesz kenyerünk s meleg szo-
bánk újra . . .

Négy hónapja mult már, hogy állást keres,
mindenütt akad, ha nem is jobb, de szerencsé-
sebb, ki elüti kezéről.

Már sötétedett, mikor felértek a hegyre. A

Sok kísérlet történt már e téren hazánkban s a
kísérletek nyomán eredmény vagy balsiker mu-
tatkozott; de ez a kérdés mind e mai napig sem
kiderítve, sem megoldva nincsen.

Sok kérdéssel úgy vagyunk, hogy sorát kell
várni. Hiszen abban a néhány évtizedben, mely-
ben kulturánknak európai színvonalra való eme-
lésével foglalkozunk, annyi kérdéssel foglalko-
zunk, annyi nyomult előtérbe, hogy bármennyit
markoltunk, bármily lázas sietséggel dolgoztunk,
mindent nem intézhettünk el: és a fontos kér-
dés, mintha egy körforgó perspektívában vo-
nultának el előttünk, nem jönnek ki az evin-
denciából. Mindegyikre rá kell kerülni a s or-
nak. És tapintat dolga, hogy a helyes és alkal-
mas momentumokat megragadjuk bizonyos
kérdések propagálására és érvénye-
sítésére.

Ime e kérdés sorozatába tartozik a háziipar
is, mely eddig távolról nincs nálunk megoldva.
Sőt határozottan állítjuk, hogy az, a mi a házi-
ipar elnevezése alatt nálunk számot tesz, koránt-
sem felel meg a háziipar igaz fogalmának. A mi
háziiparunk, mely itthon és a külföldön sikert
és elismerést arat, csak névleg háziipar, tulaj-
donképpen pedig igazi, állandó foglalkozást nyu-
jtó műves ipar számba megy, például a ka-
lotási varrotas, — a szőnyeg-, himző- és szövő-
ipar stb.

Háziipar alatt azt kell értenünk, a mit a
nép az év bizonyos szakában nem fő, hanem
mellékfoglalkozás gyanánt, mellékkereset gyanánt
üz. Ez a tulajdonképpeni népipar.

És ennek a népiparnak van nálunk mesz-
szeható fontossága, mert arra van hivatva, hogy
a mezőgazdaságban foglalkozó munkaerőnek ab-
ban az időben, a mikor a mezőgazdasággal dol-
guk nincs, foglalkozást s főleg mellékkeresetet
biztosítson.

A henyélés sok mindenféle bajnak a kut-
forrasa. A parlag munkaerők foglalkoztatása ré-
vén növeljük a nép kereselképességét, szelidít-
jük erkölcsét s távol tarthatjuk a renyhességből
következő számtalan bajtól. Ugy kellene nevelni
a mezei munkában élő embereket, hogy a mezei
munka lenne a főkeresetük, de ennek megszünté-
vel is foglalkoznak munkával, s számíthassanak

rövidebb utat választották az omlós kavicsos
talajon csak apró fenyők tengődtek, a nap heve
által felmelegített kövekből forróság áramlott,
vihar volt készülöben a lég oly fojtó nehéz. A
kavics csuszott lábaik alatt, másutt a kiperzsett
apró fű oly sikos volt, majd felbuktak. Szóltalanul
haladtak mindketten.

Péter levette kalapját, ki gomkolta hosszú
kabátját, mert izzadság folyt homlokáról s erősen
líhegett.

Mikor kijött a plébániából kevésbé volt
nyugtalan, mert parányi remény biztatta, de
most még egyszer eszébe jutottak a pap szavai
fontolgatta s reménye elhagyta kétségbeesés vett
rajta erőt.

Ha gyilkos ellenségem, irigyem okozta volna
. . . do én magam . . . szegény nőm, szeren-
csétlen gyermekeim!

Érezte hogy lázban van, előbbi forrósága
elmúlt hasztalan huzta össze kabátját, fázott.

Még inkább sietni kezdett, görcsös botjával
nagyokat ütve a kövekre. Melle szorult, torka
száraz volt, ereje fogyni kezdett.

S újra elvonultak szemei előtt a napi ese-
mények. Miért aludt el az erdőben? Mert tegnapi
fárasztó útja után nem pihent. Hát van-e joga
pihenni, míg családjáról nem gondoskodott?

Ez alatt leértek a hegyről, a folyó partján
haladtak, mélyen alattok a meszes sziklába vajt
mederben zugott a rohanó hegyi folyó. Oly mé-
lyen volt, hogy a víz felszine sem látszott, csak
itt-ott hab fehérlett a forgatag felett.

Ifju társa ki jóval előtte járt, gyermekes
kiváncsisággal kihajolt a sziklák felett s nézett a
mélységbe. Péter szinte megállt, de nem hallotta
a folyó zugását csak bámult az alkony homá-
lyába.

Társá fellépett a sziklára. Erre magához
tért. Pokoli tűz járta át tagjait: alatta a zugó
folyó, a szirten egy gyenge ifju. Vágyat érzett,
hogy letaszítsa hiszen akkor s már kinyújtotta
kezét, az ifju leszállt: Borzasztó örvény mondá
irtózat oda letekinteni. Péter nem felelt, ott állt

keresetre. Hogy télen is ne csak fogyasztók, hanem termelők is legyenek.

És hogy a munkaerőket érvényesítsük, három kategóriát kell megkülönböztetnünk.

Itt vannak először a mezői munkások, — a kik felföldről, vagy Erdélyből nyáron napszámba járnak.

Itt van másodsorban a nagy uradalmak számos cselédsége, a kik bizony télen átlag véve keveset dolgoznak, korán fekszenek, későn kelnek.

És harmadsorban a szorosan vett kisgazdák és ezek háznépe, a kik télen a betakarított aratás felemésztésével foglalkoznak.

Mind a három kategória számára különböző foglalkozásokat kell teremteni, illetőleg a megkívánt helyesen alkalmazni.

A munkásoknak olyan népipart kell a kezébe adni, a melylyel az egész család foglalkozni képes és a melyet az otthon maradt nép még akkor is hálás kereset képen űzhet, ha a főkezes családja messze mezei munkára vándorol. Ilyen például a szalmaszál fonás, melynél a férfiak nőnek és gyermeknek gyakran akad munkája.

A cselédség a háztartási népiparban találhat jutalmazó foglalkozást, a tollfosztást nálunk kicsinylik, a szappanfőzés, tarhonya készítés, csak egyes vidékeken dívik, a szárított tojás előállítását csak kivételesen ismeretes, a háztartási és gazdasági eszközök (favillák, fakanalak stb.) előállítását szintén csak egyes vidékek specialitása. — Pedig ezek és ezekhez hasonló termelés felkarolása bizony nagyon hálás foglalkozást nyújthatna számtalan népes uradalmi cselédségnek.

A kis gazda pedig milyen munkát végezne, — hogy ismét csak példával éljünk — az ipar számára fél készítményeket állítana elő, akár a bográr, akár a kádár, akár másféle iparág számára. S ha egy lépéssel tovább menne ugyan csak a mezőgazdaság számára teremtené elő a szükséges eszközöket, hogy csak egy példát említsünk: a gyümölcstermelő vidékeken a gyümölcskosarat, a tojásexport számára alkalmas kosokat stb. stb.

Mindezt azonban rendszeresíteni kellene s bizonyos beosztásról gondoskodni, hogy tultermelés ne álljon be; gondoskodni lehetne és kelle-

ne arról, hogy egyes vidékek megrendelésre dolgozzanak, esetleg, hogy előre megkapják az anyagot s a hol költségesebb munkát végeznek, ott szükség esetén előleget is.

Gondoskodni kellene arról, hogy ott, ahol akarmely kategóriába tartozó munkásnap még tudatlan és a házipari munkára nem elég fogékony, tanfolyamok által oktatást nyerjen. Gondoskodni kellene arról, hogy akár gazdasági egyletek, akár megyei vagy helyi szövetkezetek a házi ipartanítást patronizálják — s nemcsak a máttól holnapra, — hanem állandóan támogassák.

És ha a czélt biztosítani akarjuk, gondoskodni kell első sorban arról, hogy a házipar vidékenként mindenképp a helyi szükséglet kielégítésére helyezze a főszűlyt, hogy olyan dolgokat termeljen, a melyeknek ott gyors és jó kelete lesz, s csakha a szükséglet ilyenképpen fedezve van, akkor lehet és kell a távolabbi megközelítést számára dolgozni. Es gondolni kell végre arra is, hogy a rendszeresen megindult népipar lassan-lassan kifejlődjék s ldővel a szó mai értelmében vett háziparnak s talán a műves iparok egész sorozatának jesse meg biztosítást, a nélkül, hogy a mezőgazdaságtól a nélkülözhetlen munkaerőket elvonná.

G. M.

Különfélék.

* Nagy váltóhamisítás Bécsben. A váltóhamisítási krónikákban páratlan esetnek jöttek nyomára Bécsben. Egy Stettka Ferencz Gyula nevű vaskereskedő saját bevallása szerint nem kevesebb, mint ötszáz váltót hamisított hetven ezer forint erejéig. Azt állítják azonban, hogy még ennél is többre rug a hamisított váltók száma. Egész csomó bécsi és prágai czég s nyilki a hallatlan csalást. A derék vaskereskedő, ki csehországban neuhausi illetőségű, harminczhet éves ember; már évek óta űzi a hamisítási manipulációt s talán még jó ideig folytathatja, ha december 23-án csődbe nem kerül s a leltározásnál ki nem sül a hamis váltókkal űzött manipuláció. Stettkát letartóztatta az országos

törvényszék. Családja, három gyermeke a nyomornak van kitéve.

* Bach nyolczvan éves. B a c h Sándor, Ausztriának egykor híres minisztere, néhány bizalmasa körében minden ünneplés nélkül űlte meg tegnap Bécsben nyolczvanadik születése napját. Mikor erről megemlékeztünk, eszünkbe kell jutni a latin példaszónak: *De mortuis nil nisi bene*. Bach Sándor maga, a mint látszik, még él, de meghaltak az ő ideái, el van temetve az ő világa s nekünk magyaroknak gondunk van rá, — hogy fel ne támadhasson.

* A két sikkasztó. Az első magyar ruggyantagyár részvénytársaság kárára elkövetett sikkasztási ügyben a mai nap folyamán semmi újabb nem történt. A két sikkasztó: Müller Vilmos vezérigazgató és Bergmann Mór irodafőnök még mindig a rendőrség fogságában vannak és ott maradnak mindaddig, amíg az elővizsgálatot be nem fejezik, ami valószínűleg már holnap megtörténik. Csak azután kísérik át őket a budapesti törvényszék fogházába. Bergmann és Müller a börzén kívül a löversenyeken is nagy összeget veszettek, persze a gyár pénzéből.

* Unbekannt, — retour. Ennek a két szónak a használata nagyon divatos kezd lenni a zágrábi posta hivatalnál, a hol valami magyarfaló hivatalnok olyképen él vissza a helyzetével, hogy a mikor csak nagyobb baj veszélye nélkül teheti, az általunk idézett jelzéssel küldi vissza a magyarul czimzett leveleket. Most a Pick Márk szegedi szalámigyárosnak egy árjegyzéke van előtűnt, melyet az említett czég a zágrábi c s e n d ő r s z a k a s z cziméire küldött volt. A zágrábi posta azonban nem tudja azt, hogy ott m. kir. csendőrszakasz van s vissza küldte Szegedre az árjegyzéket. A kereskedelmi miniszteriumnak bizonynyal lesz rá gondolja, hogy a zágrábi postás urak mihamarabb megtanuljanak magyarul olvasni.

* Szülők gondatlansága. N a g y László szabadkai szabó — napokban a vásárról hazajöve, töltött forgópisztolyát, anélkül, hogy lezárta volna, a gyermekszoba asztalán hagyta és nem is gondolva, hogy milyen veszedelmes portékát tett gyermekei elé, bement a műhelybe dolgozni. Eközben a gyermekek hazajöttek az

mint ha lábai földbe gyökereztek volna, magában látta, hogy bukik le az ifju, az ágak meghajlanak, néhány égerfa gajj letörök terhe alatt, s testét elnyeli a víz. . . De az ifju már tova haladt s ujra kiáltá: Menjünk hát, mert ránk sötétedik. Péter mint holdkóros utánna indult, magában dűnyögve: ha ő nincs akkor a hely enyém. — Sajnáta hogy le nem lökte az örvénybe. Körültekintett, azt hitte hallja őt valaki — sehol, senki — fekete felhők ereszkedtek le s éjszaka borult a tájra. Sietett társa után, futott a rettenetes hegyről, a kísértés elől.

S mégis folyton zugott fülében — ha ő nem lenne . . .

Már utolérte őt, látta mily fáradtan halad most már Péter sietett jobban, a fáradság eltűnt, lázas erőt érzett tagjaiban.

Ujra oda képzelte társát a szirt fokára s ő ezen alkalmat is elmulasztotta, másodsor is megkésített, világosan látta, az álom által okozott mulasztást, csak így hozhatja helyre.

Vállat vont. Hiába ez is késő, amott lehetett volna, de itt? a rév közel, ott emberek vannak, s a városban? . . .

Gondolkozott komolyan, higgadtan, mint valami mindennapi dolog felett, maga előtt látta a czélt, az egyetlen utat, melyen az ifju akadály, semmi más.

Különben nem volt szándéka ártani neki, hisz ha akarta volna, ottan — de csak gondolkozott rajta, mert addig is elfeledte saját baját, — hisz ugy is itt vannak a révnél, itt emberek vannak s megszűnik a kísértés.

A dűledező révházba értek — üres volt, kiáltoztak, senki sem felelt, a komp a tulsó parton volt, révháznál csak azon rozzant csolnak, melyen előbb átkeltek.

Az ifju nem soká habozott, beugrott a csolnakba s megragadta az evezőt. Péter megállt a parton vérbe borult szemekkel. Szálljon be, mert itt hagyom szóló hozzá az ifju könnyedén. Felrezzent s reszkető kézzel magához vonva a csolnakot, beugrott a csolnakba s visszacsol

gett s mélyebbre merült, mintha az új utas magával hozta volna terhes gondolatait is.

A folyó e helyen csöndes, zajtalan folyt. Egy felől a meszes fehér hegy, tulsó parton sir földék és erdők, középen a városka fénylő ablakai.

Lomha esti kőd borult a tájra, eltakarta a csolnakot is, pillanatig hangzott az evezők zaja, majd elnémult.

Elmult a viharos éj. A nap már magasán ragyogott, a kis templom hársfái illatoztak a zápor után.

Az öreg pap a folyosón ül, ölében koczkás kék kendője s burnót szelenczéje, mellette meghajolva egy öreg ember áll s általvetőjéből rákokat szed ki. A pap előrehajolva figyelmesen olvassa 24, 26, 30. — Tévedés csak 28 igazítja az agg, miközben tovább szedte a szebbnél-szebb rákokat.

A földön vizes dézsa, melyben nyüzsgöttek, pánczéljuk kopogott, a mint egymás hátán szabadulni igyekeztek.

— Nagy örömet szereztem neked Antal barátom! igazán már kívántam a pompás ráklevest. Ne fáradj velük, majd kiszedi a cseléd. . .

Elővette szelenczéjét, megkopogtatva fedelét, kinyitotta, kivett egy csipetnyit s társát kinnálta meg, ez óvatosan belenyúlt s látható örömmel tömte borvirágos orrát.

A pap tüszentett. — Nos hát neked nem elég erős? kérdé mosolyogva. Oh igen mondhatom pompás, majd szétveti az orromat! S még sem tüszentettél? Nem szabad, plébános ur előtt, nem illik!

— Te bohó, nevetett a pap én bizony tüszentek a menyekben is, ilyen szippantás után! A nyitott tornácajtón beható napsugarakban a két gyermekes öreg, az koponyái csillogtak, mint gloriolával (dicsőkörrrel.)

Az ajtóban megjelent Péter. A tikasztó forróság dacára arca halványabb volt, mint tegnap, beesett szeme s izzadságtól árcsap-

zott haja szinte visszataszítóvá tették. Lehajtott fővel, némán állt meg a küszöbön. A pap kezdetben bámulva tekintett rá, nem ismerte meg.

— Ah, ön a tegnapi pályázók egyike? Hol van társa? Hál' Istennek megoldottam a kérdést, nem fogadhatom el egyiküket sem! Ime ezen öreg, gyermekkori pajtásom, mivel már 15 estendeig szolgáltam az Urnak, visszatért hozzám. Igaz, hogy hamisan énekel, s még rosszabbul játszik, hozzá még — no valljuk be öreg — hiszik mint a kefekötő. De hát régi szolga, belátja hogy tekintettel kell lennünk! Ugye Antal barátom? Antal hálásan csókolta meg a pap kezét, de ez nem ügyelt rá. Észrevette, hogy egy rák kimászott a dézsából, óvatosan felemelte s visszalökte. Milyen hatalmas! te csámpás hát szabadulni akartál? abból ugyan semmi sem lesz, késő mai levest eszünk belőled. Péter is velünk eszik ugye?

— No üljön le tudom elfáradt — igazán sajnálom, de lássa nem tehettem másképp. . .

De Péter nem hallotta ezt, némán, mereven bámult maga elé. Háttal a nap felé levén, fordulva nem láthatták vonagló ajkát s eltorzult vonásait. A nagy ember egész testében reszketett.

— Mi baja Péter? tán rosszul lett? kiáltá a pap ijedten, no mindjárt étkezünk, addig is üljön le, pihenjen. Délután Antal is a városba megy, ketten könnyebben mennek át a folyón.

E szavak mint Galván áram hatottak reá. Kiegyenesedett s pár lépést tett előre. Ajka mozgott, de hangot nem adott, végre görcsös zokogásban tört ki. Nem . . . nem . . . hiába minden. Amaz elment s más jött helyébe s jönné 10—20, számomra nincs hely sehol. Hát ez jött amannak helyébe a ki elment? Igen, elment . . . s hirtelen kacagzni kezdett, kacajja viszhangzott a templom faláról, távozott.

iskolából; a nagyobbik fiu, János mindjárt játszani kezdett a fényes fegyverrel és meghagyta nyolcz éves húgának, álljon a sarokba, majd katonásdit játszanak. A leányka úgy is tett, János egy pillanatra neki szegezte a pisztolyt, de ekkor az elsült és a leányt oly szerencsétlenül találta a fején, hogy néhány perc múlva meghalt.

* **Rövid hírek. A pápa aranyrózsája.** A párisi „Autorité” jelentése szerint, a pápa az aranyrózsát, melylyel a szent atya minden évben más-más uralkodó család női tagját szokta kitüntetni, ebben az esztendőben Margit főhercegnőnek, Károly Lajos főherceg leányának szánta. — **Boldog kishivatalnok.** Egy bécsi magánhivatalnoknak jól kezdődik az esztendő. Megnyerte a bécsi községi sorsjegyek 200.000 frtos főnyereményét. — **Szénoxid áldozata.** Bécsben Richter Frigyes és Ede bronzgyárában négy munkás, szén-oxid következtében eszméletét veszítette. Egy tanuló meghalt, a többiek sikertelenül menteni. — **A jeruzsálemi főrabbi,** a Reuter ügynökség beyruti jelentése szerint — meghalt. — **A budapesti ügyvéd** volt bejegyezve. A 1892 év végével 687 ügyvéd volt bejegyezve. A múlt évben az ügyvédek száma 52 vel szaporodott a fővárosban, mert 1891 ben 935 ügyvéd volt bejegyezve. — **Lövőgyapotröbbelés** történt a svájci szövetség lövészergyárában, Worlaufenben. Levegőbe röpült egy épület, meghalt egy munkás.

„Jaj, gyűn a polgári házasság!”

— Igaz történet. —

A megye egyik községében az utóbbi időben rendkívül számos verekedés esett meg. A harcias kedvű legények a lakodalmak alkalmát használták fel birkozó szenvedélyük csillapítására. Ez a járás főszolgabíráját rendelet megírására indította, a melyben utasította a község főbíráját, hogy a lakodalmakat előlegesen jelentse be nála. Mikor a főbíró a rendeletet megkapta és elolvasta, értekezletre hívta össze a községi esküdteket.

— Gyűn a polgári házasság! Itt róla a czédula!

Az esküdtek kétkedve rázták a fejüket. Bérczy András, a jeles népszónok, a kinek újságolvasó híret a határon túl is ismerik, azt mondta, hogy: „nem lehet a!”

— Mért ne lehetne, a mikor úgy van!

A főbíró kiterítette a rendeletet az asztalra.

Rákönyököltek az esküdtek s hatszor is elolvasták.

— Tudom, a mit tudok, szolt Bérczy András. Szilágyi Dezso igazságügyminiszter a képviselőházban kijelentette, hogy a polgári házasságot a családi jog keretén belül fogja megoldani.

— Meggondolhatta a dolgot időközben és a polgári házasságot a kereten kívül fogja megoldani. Okoskodott a főbíró.

— Nem úgy megy az, hangzott a kisbíró szava. A miniszter se törvénybíró, se szolgabíró. Nem azt teszi, a mit akar, hanem a mit a többség diktál.

— Diktál, azaz hogy diktálna! De résen áll Eötvös Károly, meg Apponyi Albert gróf, hatvanad magával. Ezek az igaz magyarok, ha látják, hogy a többség diktálni akar, felgyürik a kabátjuk ujját és azt kiáltják:

„Nem oda Buda!”

— Esküdt uram eltér a tárgytól, akasztotta meg a Bérczy beszédét a főbíró.

— Arról van szó, hogy van-e polgári házasság vagy nincs?

— Van! hangzott jobbról.

— Nincs! hangzott balról.

A főbíró folytatta:

A tisztelt főszolgabírói kézirat szerint a lakodalmat előlegesen be kell jelenteni. Magyaríráshatja-e valaki ezt okos észszel másnak, mint polgári házasságnak. Minthogy azonban alkotmányos felfogás szerint az esküdtek véleménye megszlik, illetudással szavazásra bocsátom a kérdést:

1. Kívánja-e az esküdtek tanácsa, hogy a rendelet kidoboltassék.

2. Ha kívánja, miért kívánja?

3. Ha nem kívánja, mit csináljunk a rendelettel?

4. Ha rendelet nem volna, mit írna akkor a főszolgabíró?

Az esküdtek tanácsa az első kérdésre egyhangú „igen”-nel; a második egyhangú „nem”-mel, a harmadikra és a negyedikre felerészben „igen”-nel, felerészben „nem”-mel szavaztak.

A verdikt alapján a főbíró utasította kisbíró, hogy a rendeletet azonnal hirdesse ki. De mert a kisbíró az olvasást elfelejtette, eleven szóval hozta köztudomásra a rendeletet, még pedig ekként:

„Tudomására adatik minden valamire való cselédnek, akár jámbor, akár hitetlen, hogy az a legény, a ki házasodni akar és az a leány, a ki férjhez kíván menni, jelentkezzék a főszolgabíró urnál.”

A nagyszámu érdeklődő hallgatóság ezt morgogva:

„Gyűn a polgári házasság” — nyugodtan szétoszlott.

Farsang.

Előszó.

Veres betűkkel van jelezve a naptárban a mai nap: **Vizkereszt napja** és nevezetes nap is ez, mert éjjeli 12 órájának elmúlásakor veszi kezdetét Karneval herceg uralkodása, mely 39 hosszú napon és éjjelen keresztül tart.

S e 39 napon át lapunkban minden nap megjelen „Farsang” című rovatunk mindég érdekes és friss farsangi hírekkel, bálok, tánczestélyek és különböző mulatságok leírását tartalmazva.

S e rovatunkban nem csak a debreczeni, de a megye és a környékbeli mulatságokról is referálunk és vidéki tudósítóinkat már fel is szólítottuk, hogy minden egyes bál lefolyásáról kimerítő referátát küldjenek be.

S azt hisszük, hogy „Farsang” rovatunkat nem csak női, de férfi olvasóink figyelemmel kísérendik, mert meg is érdemlik az érdeklődést azok a fényesebbnél fényesebben sikerülendő bálok, melyek már tervbe véve és határidő naptárunkban jelezve is vannak.

Minthogy azonban a farsang hivatalosan csak holnap veszi kezdetét, helyén valónak tartjuk röviden a nem hivatalos farsangban lefolyt mulatságokra visszaemlékezni.

Legelőször is a „Margit” fürdő disztermében december 10 én tánczoltak a ker. ifjak a Baross szobor alap javára.

S a tánczestélylyel nemcsak a Baross szobor alapot növelték, de a jelen voltak is gazdagabbak lettek egy szépen sikerült tánczestély emlékével.

December 17-én a Fröbel gyermekert javára tombolával egybekötött tánczestély volt a Margit fürdőben, hol a jelen voltak szintén jól mulattak.

Ugyanezen estén a „Korona” vendéglő táncztermében a csizmadia társulat házfelavató tánczestélyt tartott, a melyen ezen felül jelentek meg.

Szilveszter estéjén két bál volt, az izr. ifjuság és a talyigások rendeztek *) Mert hát széles jó kedvvel akartak véget vetni a v é n, az unalmas esztendőnek és szilajul keringözve, polkázva köszöntötték — az ujat. Könnyen, mosolyogva óhajtottak szakítani az ó évvel s kendőt lobogtatva, frissest tánczolva üdvözölték az ujat.

De ezek csak tánczestélyek voltak s egyik sem b á l, kivéve a talyigásokat.

Ennyiben végzünk a multtal s most mint lapunk egyik számában közöltük, egy tudósítónk meginterwiewolta a Farsang birodalmának fejedelmét Karneval herceget, mely a következő mulatságokat helyezte kilátásba:

B á l o k (kronologikus sorrendben): vőfély bál, kefekötő ifjuság bálja, tűzoltó-bál, szabómunkások bálja, polgári-kör bálja, ács ifjuság bálja, gazdasz-bál, csizmadia-bál, iparoskör bálja, kőmives ifjuság bálja, kovács és kerékgyártó ifjak bálja.

Ezekon kívül ma küldték széjjel a függetlenségi kör által rendezendő báli meghívókat, mely a következő:

M e g h í v ó. A debreczeni függetlenségi-kör

*) Mind a ketőn volt skandalum. Szedő.

által f. 1893. évi január hó 21-én, szombaton, a csizmadia iparcsarnok-szövetkezet „Korona”-hoz címzett vendéglője (n.-csapó utca) disztermében tartandó zártkörű tánczvigalomra. Belépti-jegy személyenként 1 frt. Belépti-jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók a kör helyiségében és este a pénztárnál. — Felülfizetések hirtapilag nyugtáztatnak. Jóízű ételek és italokról gondoskodva lesz. Kezdeté 8 órakor.

T á n c z e s t é l y e k: Jogász-tánczestély, ág. ev. filléregylet theaestélye.

Ezek a mulatságok vannak egyelőre kilátásba helyezve, de ezenkívül még bizonyosan lesz több, a melyekről mind a legkimerítőbb és leg-hitelesebb referátát ír a „Farsang” rovatvezetője:

Dongó.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAPO”

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára, a királyi tábla ügyeinek értesítőjével együtt:

Egész évre 10 frt.

Fél évre 5 frt.

Negyed évre 2 frt 50 kr.

Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban K u t a s i Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postahivatalok útján.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Színház, a Kossuth-utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és ünnepponkon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itéllő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és ünneppon d. e. 10-11 óra közt.

január 7. — Katonai sorshúzás a városháza nagytanácstermében. Megjelenésre felhívtak az 1872-ben született ifjak.

Jan. 7. Gazd. és int. biztság ülése.

Jan. 7. A debreczeni kefekötő ifjuság tánczestélye a „Korona” disztermében.

Jan. 7. Vőfélybál a Margit fürdőben.

Jan. 8. Kefekötő munkások bálja a Koronában.

Jan. 8. A kerületi betegsegélyező pénztár ülése a városháza kistanácstermében.

Jan. 11. Jogász tánczestély a Bika disztermében.

Jan. 14. Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülése a megyeháznál.

Jan. 14. A fizetéses tűzoltók bálja a Margit fürdő disztermében.

Jan. 15. A szabómunkások bálja a Korona vendéglőben.

Jan. 21. Adorján Imre, kontra Balika Miklós, esküdtzéki tárgyalása a kir. törvényszék előtt.

Jan. 21. A polgári kör bálja a Bika szálloda disztermében.

Jan. 21. Ács ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Jan. 22. Jégünnepély a Margit fürdő jégpályáján.

Jan. 26. Gazdasz ifjak bálja a Bikában.

Jan. 28. A jogász és tisztviselő kör évi közgyűlése a kör hivatalos helyiségében.

Jan. 28. Csizmadia ifjuság bálja a Koronában.

Jan. 29. Iparos kör bálja a Bikában.

Febr. 4. Ág. ev. filléregylet thea-estélye a Bikában.

Febr. 4. Kőmives ifjak bálja a Koronában.

Febr. 5. Kovács és kerékgyártó ifjak bálja a Koronában.

Febr. 11. A függetlenségi párt bálja a Koronában.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácstermében.

— **Debreczen város közgyűlése.** Debreczen városa még e hónapban rendes bizottsági közgyűlést tart. A városi közgyűlés határnapjával tegnap délután — e hó huszonötödikét tűzték ki. Még a jövő hét során összeül a város jog és pénzügyi bizottsága, hogy a ta-

nács által kiadott számos közérdekű ügyben javaslatot hozzon s mely a tanács határozatával együtt még e hó 25-én tartandó közgyűlésen betárgyalható legyen.

— **Féléves közigazgatási bizottsági ülés.** Városunk közigazgatási bizottsága tegnap ülést tartott; de a bizottság még e hó 25-én, a közgyűlés napján délután három órakor összeül, a város háza nagytanács-termében, hogy a féléves jelentéseket letárgyalhassa. A jelentésre hivatottaknak az elmúlt év június havától december hó végéig történetéről kell még e hó 20-áig betérjeszteni jelentésüket. A közigazgatási bizottság ez ülésén is gróf Dégenfeld József főispán elnököl.

— **Adóbevétel egy hónap alatt.** Debreczen városának lakossága az elmúlt év december hónapjában állami adók fejében befizetett a város adópénztárába összesen 40.295 frt 42 krt. Befizetett továbbá: hadmentességi díj 288 frt 11 kr. idegen adó 274 frt 26 kr.; illeték 1686 frt 17 kr. iparkamarai költség 472 frt 71 kr. járda adó 579 frt 89 kr, közmunka váltság 56 frt 90 kr, utadó 3620 frt 88 kr.

— **Debreczen város közigazgatási bizottsága** tegnap délután a város háza nagytanács-termében gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt ülést tartott. A bizottsági ülésen első sorban a polgármesteri jelentést olvasták fel, amelyből kiemelték a következőket: I. Rendészet. A rendőrség által letartóztatott lopásért 5 rab, gyilkossági kísérletért 1 rab, kihágásért 99, összesen pedig 105 rab. Ezek közül a kir. ügyésznek átadott 6, a rendőrség által megbüntettetett 99 rab. A községi bíróság összesen 451 darab ügyiratot kapott, melyet mind elintézt. A közigazgatási bizottsági ülésen még apróbb adóügyek, a lapunk más helyen méltatott főorvosi jelentés is elbírálás alá került.

— **Hieronymi rendelete.** A belügyminiszter leiratott intézett Hajdúvármegye alispánjához, hogy a Hajdúmegye területén levő közigazgatási hatóságokat, szolgabírákat és községi elöljáróságokat, illetve rendőrkapitányokat figyelmeztesse a törvényszékeknél újabban szervezett s a folyó hó elsejével életbe lépett vizsgálóbírói intézményre utasítsa a vizsgáló bírák megkeresésének készséges teljesítésére, valamint általában működésük kitelhető támogatására, s kötelezze végül arra, hogy bűnvádi feljelentések felvétele alkalmával (a meny nyiben erre hivatvák) lehetőleg hozzák tisztába a panaszt tevő személyazonosságát, vagy ha a panaszt tevő elöttük ismeretes, vegyék fel az erre vonatkozó megjegyzést a feljelentésről szerkesztett jegyzőkönyvbe vagy jelentésbe.

— **A debreczeni kamara gyűjtése a Baross szoborra.** Nem egész két hónapja, hogy a Baross szobor bizottság kérésére a szegedi kereskedelmi és iparkamara kiadta saját kerületében a gyűjtőlevelet és az 1892. év végéig 2163 forint 07 kr. folyt be nála a kegyeletes czélra. Azt mutatja ez az eredmény, hogy a kamarai kerületnek kereskedő és iparos közönsége megértette a kegyeletes kötelezést, melynek teljesítésére fölhivták. A jelentékeny összeg nagyobb fele az úgynevezett kis emberek filléreiből gyűlt össze az ipartestületeknél és a polgárok egyleteiben, melyek tisztelőre méltó lelkesedéssel tették magukévá a czélt, hogy a vasminiszternek, a munka vértanújának méltó emléket emeljen az ország. Örömmel jegyezzük föl, hogy az ország összes kamarái közül eddig a legdusabb eredményt érte el a Baross szoborra való gyűjtésben a debreczeni. A gyűjtés különben még folyik, mert a kiküldött 500 iv közül eddig csak 122 érkezett be és így még künn van 378 gyűjtőiv; továbbá a kereskedő ifjak által e czélra a „Margit” fürdő disztermében megtartott tánczvigalomnak bejelentett tisztajövedelmét 100 forinton felül való összegben, — szintén nem szállították be a kamarához.

— **Három királyok napja.** „Ékes vitéz se reggel, jön napkelet felől három király. Vezérül egy csillag megy elül.” Ma reggel megérkeztek a három királyok u. m.: Gáspár, Menyhért és Boldizsár felséges urak, három ajándékot: aranyat, tömjént és mirhát hoztak annak idején a kis Jézuskának. Emlékükre ma is kiszentelik a templomokat, kath. iskolát és a házakat. Megszentelik a tiszta vizet, a melylyel éven át keresztelnek és szentelnek. A három királyok ma

már nem hoznak aranyat, tömjént és mirhát sem a kis Jézuskának, sem másnak, hanem hoznak vidám farsangi napokat s e napok vidámságai közepette a leányoknak vőlegényt, a fiatal embereknak pedig aranyos menyaszszonyt.

— **Debreczen város közegészségügye.** Városunkban a közegészségügyi állapot mint ezt a város tisztiorvosa betérjesztett jelentésében körülírja — a beállott hideg időjárás miatt erősebben van megfáradva s a megbetegedések és halálozások nagyobb számmal fordulnak elő, mint például november hóban. A megbetegedések leginkább a légző szervek hurutos és lobos bántalmaiból állanak s a torokgyulladás is számos esetben fordulnak elő. Heveny ragályos betegségek közül szőrványosan vörheny, hagymáz és bárányhimlő esetek fordultak elő. Az ohat pusztai gazdasági telepről egy roncsló toroklob haláleset jelentetett be.

— **A debreczeni új fakultás ügye.** A ref. zsinat tudvalevőleg elhatározta, hogy a debreczeni jogakadémián bölcsészeti kart állít föl. A szükséges tőke már majdnem gyűjtött van, de a fenntartásra szükséges 14,000 frtnyi tőke még hiányzik. A zsinat ez összeget gyűjtés útján határozta el előteremteni s ezért alapítványok és évjárdékok gyűjtéséhez nyomatott felhívásokat s ivatek készített. Ezeket Szász Károly ref. püspök mind a négy egyházkerületnek megküldte. A zsinat határozatából a lelkészek az egyes hívek lakásaikon is felkeresik s úgy valósínni, hogy az összeg a legrövidebb idő alatt össze lesz adva.

— **A Fröbel gyermekkert egyesület részére,** Steinfeld Mihály ur által adományozott 10 frtot, mint a múlt havi tombola-estélyre utólag tett felajánlást hálás köszönettel nyugtatványozom. Debreczen, 1893. január 5-én. Márton Imre Fröbel-egyleti pénztáros.

— **A hó.** Debreczenben a tegnapi és tegnapelőtti felgyűlt hó ma is szaporodott. Egész nap kavargott a hópelyhek a levegőben, hol az égből esett, hol meg a vastagon megrakott háztetőkről söpörte le az erős északnyugati szél. A hó csendes hullása most már nem poézis, de mizéria. Két nap óta folyton havazik s a földre hullott roppant hómenyiség ellep mindent. Utanná teszi a vidéket, lehetetlenné a közlekedést a városban. Hiába tisztítják a járdákat s már t. i. azok a kevesek, a kiknek Debreczenben eszükbe jut, a járdát eltisztítani. — pár óra múlva újra térdig járunk nem a rózsában, de a hóban. Az udvarokon valóságos hóhegyek támadnak; alig győzik a kifuvározást. Ilyen nagy havazásra évek sora óta nem emlékeznek és tegnap már előkerültek újra azok a bizonyos „legöregebb emberek” a kikre hivatkozni szokás. Ezek egész 1829-ig mennek vissza emlékezetükben, hogy a mostanihoz hasonló nagy havazást süthessenek ki. — A hó-kirzisa alatt különben egész Európa nyög most. Még nincs itt minden országból a tudósítás, de már Németországból sőt Szent-Pétervárról is jelzik a rendkívüli hóesést. Holnapra előreláthatólag ismét sok vasut megakad s ismétlődnek a korábbi bajok. Berekedt utasok haraggal a szívükben és náthával az orrukban. Nagy uri vadászok egy kis állomás várótermében megtelepedve, hazajáró képviselők társaságában, a kik egyenesen a kereskedelmi minisztertől követelnek extravonatokat. — Ezer-számra hólapátoló munkások a vasúti vonalokon a fővárosban pedig fagyoskodó viczház mesterek, a kik a járdát vakarják egész nap ingyen. Mert ez a mostani hókrízis még rosszabb, mint az előző, mivel a fagyos hó most úgy esik, mintha szitából hullana s a hórétég sokkal sűrűbb, mint az első... csak ópen még egy általános képviselőválasztás hiányzik a mulatsághoz. Különösen vasúti közlekedés ütközik nagy akadályokba. A magyar államvasutak igazgatójának hivatalos jelentése szerint a vonatforgalom teljesen szünetel: a győr-brucki, boba—csáktornyai, ukk—tapolcazi, türje—zala—szeged, szombathely—pinkafői, győr—faeringi, kis-czel—székesfehérvári, galántha—marcheggi, pozsony—g-lipótvári, pozsony—szombathelyi, pozsonyifők—szőlős és récei, dévanyujfalu—szokolcazi, tótmegyer—nagybelyiczi, dévénytő—stomfai, brassó—hosszúfalvai és brassó—kézdivásárhelyi vonalakon. — Egy távirat szerint a szent-péter—fiumei vona-

tot, mely szintén a hóba rekedt, nem lehetett kiszabadítani. Lie és Fuzine közt a magyar államvasutak személyvonata egy alagutba fagyott. Az utasok állapota kétségbeesítő. A tegnapelőtti lapunk legújabb rovatában budapesti levelezőnk távirata alapján közölt nagy vasúti szerencsétlenségről, most azt az értesítést nyertük, hogy a Boglár és Fonyog között a hóban megakadt 203. sz. vonat utasait szánkákra vitték el. Maga a vonat most a hóban vesztegel. Azt még most is gondosan eltitkolják, hogy az utasok közül hányan sebesültek meg. A ságbogárd sárosi vonalon ma vonatútközés is történt. Az erős lökés következtében a kocsi nagy része összetört. Az összeütközés úgy történt, hogy a 851. számú tehervonatot, melynek egy részét a hóvihar miatt lecsatolták, az óriási hófúvás a halamos helyen megindította és nekijajította a 805. számú személyvonatnak. A vonatokon csak a vonat kísérő személyzet volt s azok sértetlenül maradtak. Az akadályozott vonalak felszabadításához az osztálymérnökök és az üzletvezetőségek kiküldöttjei már hozzáfogtak s a hóékék is minden irányban működnek. Pozsonyból távirozzák, hogy ott a hóvihar egyre nagyobbodik. Az utcákon embermagasságu hófalak képződnek. Az iskolák szünetelnek s az üzletek nagyobb részét bezárják. Fiumét a nagy hófúvások teljesen elzárták a világtól. A városban nagy a hushány, minthogy a hatalmas bóra miatt a vasutak, melyek az élelmiszereket hozzák, nem közlekedhetnek. A debreczeni üzletvezetőségek területén ez ideig semmiféle forgalmi akadály sem forog fenn.

— **A debreczeni „egyetem”.** A belügyminiszter jóváhagyta Debreczen város közgyűlésének azt a határozatát, a melylyel kétszáz ezer forintot szavazott meg a Debreczenben felállítandó „egyetem”-re. Az alapítvány azonban csak akkor lesz kifizethető, ha a katedrákat már felállították.

— **Eljegyzés.** Wladyska Dániel debreczeni m. kir. posta és táviró tiszt, tartalékos honvédhadnagy, vizsgázott számtiszt eljegyezte Novabílszky István kassai nagybirtokos és háztulajdonos kedves és művelt leányát Annuskát.

— **Debreczen népesedési statisztikája.** Debreczen városában, mint a közigazgatási bizottsághoz betérjesztett jelentés feltünteti, összesen 169 gyermek született december hóban. Ezek közül 126 ref., 33 kath., 2 ág. hitv., 8 izr. — Meghalt összesen 164 egyén, ezek közül 132 ref., 25 róm. kath., 1 ág. hitv., 6 izraelita.

— **Himen rózsalánczait,** mint az előttünk fekvő statisztikai adatok igazolják, minden esztendőben kevesebben, kevesebben veszik fel. — December hóban például 46 pár a reformátusoknál, egy pár a katolikusoknál és egy pár az izraelitáknál, összesen pedig 48 pár esküdött egymásnak örökhűséget. Ezelőtt tizennygy évvel ugyancsak decemberben 136 pár esküdött meg városunkban, tiz évvel ezelőtt már csak 81 pár, három évvel ezelőtt már csak 63 pár és ime tavaly decemberben csak 48 pár esküdött. Jövőre bizonyára kevesebb lesz a hittel párosodók s annál több a vadházasságok száma.

— **Örült a börtönben.** A vasúti állomáson tegnap délután egy Tyaszki Iván Vaszilye nevű oláh embert tartóztatott le a rendőrség. Az oláh, egyik vonat kísérő kalauz adta át a rendőrségnek, mert a vasúti kocsiiban botrányt csinált. Többet magával ült az oláh egy kocsiiban s egyszerre csak felugrott, kiabálni kezdett, a ruhát szórta magáról, míg végre az utolsó ing darabot is odavetette a szemüket pirulva eltakaró s visító asszonyok közé. Az oláh nagy nehezen bízták felöltöztetni s átadni a rendőrségnek. A vasutól letartóztatása után bekísérték a város-házához, ahol társas czellába zárták. Tyaszki Iván Vaszilye néhány óráig nyugodtan viselte magát, aztán mikor már társai a börtönben álomra dültek, elkezdett ordítani. Ezzel azonban nem elégedett meg, szakkagatta magáról a ruhát, majd hatalmas erővel útni-vern kezdte raktársait. A börtönben erre visítás, kiabálás keletkezett s

a zaira figyelmes lett a kulcsár is, a ki gyorsan orvost hivatott elő. Az idő alatt az oláht megfékeztek, de az így is torkszakadtából kiabált. A gyorsan előhívott kerületi orvos konstata, hogy a rab megőrült s azonnal gondoskodott róla, hogy további megfigyelésre a kórházba szállítsák. T y a s z k ó I v á n Vaszylyét még az este bevitték a kórházba, a hol ma időközönként látszólag nyugodtan viselte magát.

— Országos vásár. N á d u d v a r közégi előjárósága hivatalosan kereste meg Debreczen városát, amelyben tudomására hozza a város lakosságának, hogy a nádudvari országos vásár e hó 9-én, azaz hétfőn tartatik meg. A város rendőrfőkapitánysága utján hivatalosan is tudomására hozzuk ezt városunk lakosságának.

— Gyermekgyilkos anya. Balmaz-Ujvároson, — mint ottani levelezőnk írja, — L e n d v a y S. tanító T ó t h Sára nevű leány cselédje, új év éjjelén született törvénytelen gyermekét szegyen-érzetében a kutba dobta, hol a mindenes fiu másnap víz-merítés közben vette észre a vízben uszkáló kis holt csecsemőt. — A leány, hogy bűnét elpalástolja, ugyanazon éjjel ugy a saját véres ruháit, mint az ágynemű minden darabját tisztára mosta, hogy a háziak gyanuját magáról elháríthassa. — A lelketlen anya mar ádatadott az igazságszolgáltatás kezébe.

— A debreczeni iparügyekről, a város közigazgatási bizottsága elé terjesztett jelentés kizárólag azt tünteti fel, hogy iparágak gyakorlására a rendőrfőkapitányság, mint első fokú iparhatóság által hány egyén látatott el ipar engedéllyel. A jelentés szerint harmincz egyén kapott az elmúlt hónapban ipar engedélyt. Ipartörvény ellenes cselekményekért négy egyén pénzbírsággal büntetett. Munka könyvet 60 drbot adott ki az iparhatóság.

— Istálló fertőtlenítése. A debreczeni ménlőtelep felügyelősége figyelmezteti mindazon községeket, melyek fedeztetési állomásokat nyertek, hogy az állami mének számára kiszemelt istálló helyiségek fertőtlenítéséről már eleve gondoskodjanak, ennek megtörténtéről pedig a községi előjárók a nevezett parancsnokságot legkésőbb február 5-ig értesítsék, nehogy a mének kiszállításában akadály történjék.

— Debreczen város katonasága. Bizonyára lesznek emberek, kiket közelről is érdekel az a statisztika, melyet a Debreczen városban székelő katonai létszámról maga a polgármester a közigazgatási bizottság elé terjesztett. E szerint a katonai létszám a következő volt. Közös hadseregbeli katonánk van 1177, honvéd pedig 794, összesen pedig 1971. És ez a katonaság összesen 349 lóval bír.

— Egy rakás csavargó. Debreczen városáról az a hír kering széles e hazában, hogy ez egy kis téjjel-mézzel folyó tartomány, ez egy kis Eldorádó. Semminek másnak, mint éppen a világ minden részéből akad, téved ide egy-egy halandó, aki aztán ennek az eldorádói életnek a reményében csavargó az utcákon, hogy megvárja míg a sült disznó végig szaladja a piacot s legyen alkalma neki belőle egy jó darabot lehasítani. Ilyen jött-ment csavargót a múlt hónapban is harminczkettőt fogott el a rendőrség, de valamennyit, mind eltolonczoltatta.

— Jeges medve a Margit fürdőben. A Margit fürdő jégpályájának látogatói, de még bizonyára nagy érdeklődő közönség nézi majd meg azt a jégünnepelet, melyet e hó 22-én ott rendeznek. A közönség előtt bizonyára érdekes képet nyújt majd, hogy a mesterségesen készített jégziklák közül előtűnik a publikum közé. Ennél is érdekesebb kép lesz az, mikor az óriási pezsgős üvegek párosával rontanak a jégre és ügyesen, bogonnal jarkák be a tükörsima jeget. Szemnek kedves kép s komikus hatásában sikerült jelenetekben lesz gazdag a jégünnepelet.

— Pinczer társaság. A kulturális mozgal makra alakult pinczer társaság ma este a Paris pályaházban M a r k u s Jenő elnöke alatt gyűlést tart. A társaság összejövetelére a 11 órát tűzte ki.

— Egy sétatálcza. A rendőrségnél egy elegáns sétatálcza van letéve, melyet az új év alkalmából S i m o n f f y Imre polgármesternél gratulálók közül eddig ismeretlen ur hagyta ott. Tulajdonosa tehát kellő igazolás mellett a második kerületi kapitányságnál veheti át.

— Elvesztett zsoldár. Ö z v. P a p p Mihályné elvesztette az ezüst-kapcsos szép fekete táblájú zsoldárját, melynek első lapjára P a p p Eszternek van bele írva a neve, mint tulajdonosnak. A szives megtaláló az I. ker. kapitányságnál 1 frt jutalomban részesül.

Színház.

* Nézd meg az anyját! B e r c z i k Árpád naiv kedélyű muzsájának szellemes szülőtte: „Nézd meg az anyját” című vigjátéka szép közönséget vonzott a színházba. Egy idő óta, különösen ünnep után, ugyan megcsappant a közönség érdeklődése a színház iránt és vagy a Réthy Laura művésze, vagy valamely jobb dráma képes valamelyes közönséget a színházba toborzani. Ez világos intés a művezetőségnek, hogy mikép allítsa össze a műsort. Magáról az előadásról, ha az összjátévet tekintjük, — azt irhatjuk, hogy olyan volt, mint a ráczok templomi éneke: indokolatlanul elnyújtott, szinte keneteljes és így történhetett meg, hogy daczára a darab kerekded, rövid voltának, az előadás mégis többet vett igénybe három óránál. Ami azonban az egyes szereplőket illeti, azok egy része néha annyira igyekezett „behozni” azt az időt, melyet a másik, játékaival elpocsékol, hogy alig lehetett érteni. Ennek tudjuk be, hogy E m ö d i Irén (Iza), a ki különben mindig megtudja tartani a mérsékletet, elhagyta magát ragadtatni az Á p o r k a i Eszti (Edith) ideges játékától, túlgyors, szinte hadaró beszédmodorától és ugyanabba a hibába esett, melyben társnője állandóan leledzik. — T o m p á t (Lajos) annyiszor figyelmeztettük már, hogy azt kell hinnünk, hogy az érthetelenség gyors beszéd néla sokkal megrögzöttebb rossz szokás, semhogy azt képes lenne elhagyni. Ők hárman képviselték a gyorsvonatot, mely kicsi hujja volt, — hogy a művészetnek különben széles közü vágányáról, ki nem siklott. — Viszont azonban ellensúlyozta ezt a villámgyors menetet első sorban a F e n y v e s i (Szeredi) hosszadalmas mokázása, melynek, hogy az Alfréd léha voltát jellemezhesse, éppen semmi köze a darabhoz. Hogy egy vigjáték előadása precíz és a művészet iránt táplálható igényeket igazán kielégítő legyen, ahoz sem az nem szükséges, hogy az előadók hadarjanak, sem az, hogy a darab menetét különben fölösleges játékkal megakasztsák; — az egésznek könnyű nyitja van: tudni kell a szerepet, ismerni kell a situációt és soha sem szabad, a mint az este megtörtént, a sugót lesni. Egyébiránt az sem történhetik meg figyelmes rendezés mellett, hogy a színpadon levő öt személy egyenes vonalt képező sorban üljön, ugy, hogy valahányszor egymáshoz akarnak beszélni, akkor a közönségnek beszélnek. Pedig a tegnap esti előadásban ez így történt. B á c s n é (Homokiné), R ó n a s z é k i n é (Leontine), B a l a s s a (Téssy) és B á c s (Visky) voltak azok, a kik ki nem léptek a vigjáték keretéből; sem előre, sem hátra. S z e b e n i egy vendégben élethű alakot mutatott be.

Közigazdaság.

— A bankok kamatvesztése. A legutóbbi hónapok kamatláb-mozgalmái, a melyek a hivatalos banktételt az év végén rendszerint mutatózó nagy pénzügyi szükséglet daczára, az alacsony színvonalon megtartották, a nyílt piacon pedig a diszkonttételt folyton c s ö k k e n t e t t é k. — kétségtelenül visszahatással lesznek az egyes pénzintézetek tulajdonlépéni bankügyleteinek jóvelmezésére is. Különösen Bécsben nagyban foglalkoztatjanmár ez a kérdés a pénzügyi körök. A b é c s i t ö z s d e csekély forgalma következtében az odaváló bankok értéküzlete nagyon sokat veszített. A külföldi váltóforgalom pedig, a mely az aranybehozattal volt összekötve, nem bizonyult gyümölcsözésnek. — Legéresebb a kamatvesztés, a melynek több bécsi bank mérlegében lesz nyoma. 1891. a bankkamatláb jan. 1-től 8-ig 5 1/2 %, e naptól pedig 4 1/2 %

volt szeptember 4-ig, a mikor ismét 5 %-ra emelkedett. — Ellenben 1892. január 8-tól az egész esztendőn át 4 % volt a kamatláb. — A nyílt piacon a kamatláb még alacsonyabb volt. — Csak nagyon rövid ideig emelkedett 4 %-ig; az esztendő túlnyomó részén át 3 1/2 — 3 % között váltakozott. — A reporttételek is alacsonyabbak voltak tavaly, mint az utóbbi esztendők bármelyikében. Már pedig a kamatbevétel képezi az üzleti nyereség alapján. Az osztrák-magyar banknál a nyereség háromnegyedrész, az osztrák hitelintézetnél több mint fele kamat. Már pedig az átlagos kamatláb különbség a tavalyi és az 1891-ik évi közt 0.4 % az 1892-ik év terhére. A bécsi bankok mult esztendei kamatnyeresége hozzávetőleges becslés szerint 1 1/2 millió forinttal lesz kisebb az 1891-ik évnél.

— Sertésvásár. Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése. jan. hó 5-én.

H i z o t t s e r t é s á r a k : I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) 42.—43.—krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 42.—42 1/2 krig. Fialat nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban 45.—46.—krig. Fialat köz. (páronként 251—320 klg. sulyban) 45.—45 1/2 krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 44.—45 1/2 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 43.—44.—krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 41.—42.—krig. III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 42.43 krig. — Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 42.—43. krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klg terjedő sulyban) —.— krig. S z e r b i a i : Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronként 220—260. klg. sulyban) 41. 1/2 42. 1/2 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 39.—40 krig.

M e g j e g y z é s. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványszerű levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendő. Szokványszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klg. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 1/2 % szalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

S e r t é s l é t s z á m. 1893. év jan. hó 2-án volt készlet 102 681 drb, 1893. jan. hó 3-án felhajtott 447 drb. 1893. jan. hó 4-én elszállított 1951 drb. — 1893. jan. hó 5-én maradt készletben 101.176 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

— A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése január 6-án:

(Távirati tudósítás Ér. 4 óra p.)

c = száraz, o = hideg, k = keleten csapadék.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irta: Bourget Paul.

35.

„Mily gyönyörű kövek! Tudod, hogy akadályozhatsz meg abban, hogy ne korholjalak? ... Ha megengeded, hogy ezekkel ékesítelek.”

„Ezt ugyan soha sem tanulod meg”, viszonozta Zsuzsanna rózsás fülczimpáinak egyikét, melyben egyszerű rózsaszinű gyöngy volt — férje felé tartva, ki aztán ezt ügyesen eltávolította.

A másik füllel ugyanezen műtétet vitte véghez, a brillans függők összekapcsolásánál ugyanazon ügyesegget fejtván ki.

Zsuzsanna ezalatt egy kis antik tükör után nyult, és abban magát megnézővén mosolygott. Valóban oly szépen látszott, hogy Pál önkénytelenül magához vonta, hevesesen megölelte és szájacskáját szenvedélyes — csókokkal halmozta el.

Zsuzsanna nem igen vonakodott, sőt még nagyon szívesen vette e szerelmi nyilatkozat-

Talán komplikált természetében a physikai rokonezen egy nemét érezte ezen szép derék ember iránt — kit oly kegyetlenül — megcsalt?

Mily gondolat villanhatott át agyán, és mitette-e ezen csókot ma elviselhetelenné! Majdnem durván taszítá el férjét magától és mondván:

„Hagyd csak!”

És a kemény hangon mondott szavakat enyhíteni akarván folytató:

„Régi házastársak közt ez valóban neveléses, Isten veled! Alig lesz már időm átöltözködni.”

Előbb hálószobájába, onnan öltöző szobájába sietett. Mialatt komornája átöltöztette, férjére gondolt, — kihez ma oly barátságosan volt.

„Mily becsületes fiu is férjem gondolá magában; azután a csillogó függőket szemlélve Desforges jutott eszébe és majdnem egyidejűleg gondolá:

„Mily hü barát...”

E két ellenkező benyomás oly gyorsan — egybeolvadt fejécskéjében a mint e két lény életében is egyezett. Nők ily erkölcsi mozaik dolgokban hihetetlen teljesítenek; de csendes előhaladó folyamban kevésbé visszataszítónak tűnik fel. E 30 éves párizsi nő tényleg oly corumpált volt, mint csak lehetséges; de az igazság szempontjából meg kell villanni, hogy erről tetjes tudattal maga sem birt, ő csak a körülményekkel barátkozott meg, melyek ezután óráról-óra közelebb vitték az erkölcsi romlásához.

Két évvel az 1870. háboru előtt ellenmondás, — de lelkesedés nélkül is lett Moraines Pál nevévé. 1870-ig boldog házasságban — mint mondani szokták — éltek; a bálók, superek, színház, vadászat és más ünnepek forgószele volt ez, melyben mindkettő egyaránt jól érezte magát. Az egyaránt jól érezte magát. Az 1870 szeptember 4. ezen tündéri lének váratlanul véget vetett. Mindkét család t. i. Moraines és a Bois-Dauffin — egyenlő elvek szerint élt; t. i. óriási bevételüket egyszerűen felhasználták; ezek most váratlanul elestek, mialatt ők életmódjainkon nem változtattak semmit.

Zsuzsánna tudva, hogy immár a tőkéből élnek, visszavonhatatlanul látta a tönkremenést — melytől pedig annyira félt — közeledni. Ezen időben kezdett neki Desforges udvarolni, kinek szándéka volt hogy egy kényelmes és szép kedvest és izlése szerinti „otthont” szerezzen, hol estéit kellemesen tölthesse el.

Csakhamar belátta Moraines asszony viszonyait és azon végkövetkeztetésre jutott, hogy ez az a nő a minőt keresett; gyönyörű szellemű gyermektelen és még hozzá oly conveniális férjével, ki kényelmetlennek lenni nem igerkezik. A ravsz báró, miután szőnyegre hozta minden előnyét, Zsuzsánnának lassan lassan egyes vallomásokot tett és ragaszkodását a Morainesnek szerzett állomás által is bebizonytá sőt ajándékok elfogadására is kényszeríté — óhajtott célját elérte.

Mindez lassanként, feltűnés nélkül ment végre; míg végre az összekötöttés oly természetesen oly bensőn alakult, hogy mirre Zsuzsánna észrevette, már megcsalta férjét. De mit tett ő, szorosan véve férje ellen? Nem szerette-e, mint felesége elég őszintén? Kinek okozott a kárt ha néha-néha ajándékokat elfogadott, vágy egyes számlákat kifizetett?

A báró ezer szíveségeire való visszaemlékezés eszta ajkaira előbb is ezen fekiáltást:

„Mily jó barát...”

Miért üzte el mégis a báró intelligens arczát egy más, egy fiatal szép szakállal körített arcz, mely a sötéték szemé lángja egy meg nem szentségtelenített, — lelkesült lélekről beszélt?

Miért hallott egy benső hangot, mely a négy dallamos hangzó szótagot: „Vincy René” suttogá? Mily titkos kísértést igerkezett e szavakkal: „Ne gondoljunk többé rá,” száműzni?

Zsuzsánna kétszer látta a fiatal embert és mégis fogva érezte magát annak szeméi és szavai által; a mi oly nőnél, mint Zsuzsánna bizony eléggé különös.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

II. Idény bérlet 16-ik szám. V. Kis bérlet 6-ik szám.

Páros. Páros.
Holnap szombaton 1893. január hó 7-én.

Koldusdiák.

SZEMÉLYEK:

Palmatica grófné	—	—	—	Locsarekné.
Laura	—	—	—	Réthy Laura.
Bronislava	—	—	—	Emödi Irén.
Olleendorf esredes	—	—	—	Hunyadi.
Vangenheim, őrnagy	—	—	—	Czakó.
Henrik, százados	—	—	—	Szendrei.
Schweinitz, főhadnagy	—	—	—	Szabó.
Rochov, hadnagy	—	—	—	Szebeni.
Bichthofen, hadapród	—	—	—	Fejes Lidi.
Bogumil, zenegróf	—	—	—	Balassa.
Eva	—	—	—	Pártos Etel.
Enterich, börtönőr	—	—	—	Pispóki.
Rimanovszky	—	—	—	Örley Flóra.
Jan Janitzky	—	—	—	Sólyom.
Polgármester	—	—	—	Bács.
Onufree	—	—	—	Németi.
Réy fogadós	—	—	—	Rónaszéki.

Holnapután vasárnap 1893. január hó 8-án bérlet

folyamban

Itt először.

Árvalányhaj.

Uj népszimű Rátkaytól.

Időgenek névsora.

Bika szálloda.

Erdelyi József N-Várad.
Dr. Nemesy ügyvéd Bpest.
Sz. keres József és Salamon J. K.-U-Szállás.
Kosinger birtokos F-Abony.
Krauss kereskedő Bpest.
Dr. Tátray ügyvéd S-A-Ujhely.
Engländer birtokos Almód.
Popper Bpest.
Samich kereskedő Bécs.

Angolkirálynő szálloda.

Hajós Emil földbirtokos Forró.
Dr. Kovács ügyvéd T-Csege.
Ábrahám Emil utazó Bpest.
König J. tisztartó Csege.
Szöllösy Etel magánzó Liskolcz.
Buday Gyuláné földbirtokos Székelyhid.
Dolgos Ignác pincér Arad.

MENETREND.

1892. október hó 1-től.
(Egységes vatuti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul:

Vonat sz.	1601 gy. v.	Budapest-Nagyvárad felé	reggel 8 ó. 40 p.
	1605 sz. v.	" " " " " "	délután 12 ó. 52 p.
	1607 " v.	" " " " " "	" este 10 ó. 31 p.
	1641 v. v.	csak Nagyvárad	délután 3 ó. 40 p.
	1608 sz. v.	M.-Sziget	délután 3 ó. 24 p.
	1610 " v.	" " " " " "	este 7 ó. 45 p.
	1606 " v.	" " " " " "	éjjel 8 ó. 09 p.
	8411 v. v.	Kassa	reggel 8 ó. 45 p.
	8408 sz. v.	" " " " " "	délután 3 ó. 35 p.
	8405 " v.	" " " " " "	este 7 ó. 35 p.
	8114 v. v.	E-S Mihály felé	máv.-ról reggel 5 ó. 48 p.
	" " " "	" " " " " "	vásártérről " 6 ó. 04 p.
	8112 " v.	" " " " " "	máv.-ról délután 3 ó. 19 p.
	" " " "	" " " " " "	vásártérről " 3 ó. 38 p.
	3212 " v.	F-Abony	máv.-ról reggel 4 ó. 14 p.
	8214 " v.	Ohat-Polgár	máv.-ról " 4 ó. 32 p.
	" " " "	" " " " " "	vásártérről " 5 ó. 10 p.
	" " " "	" " " " " "	" " " " " " 5 ó. 24 p.

Debreczenbe érkezik:

1606 sz. v.	Budapest-Nagyvárad felől	** éjjel 2 ó. 44 p.
1608 " v.	" " " " " "	délután 3 ó. 09 p.
1602 gy. v.	" " " " " "	este 7 ó. 09 p.
1642 v. v.	csak Nagyvárad	reggel 7 ó. 42 p.
1609 sz. v.	M.-Sziget	reggel 8 ó. " p.
1605 " v.	" " " " " "	délután 12 ó. 29 p.
1607 " v.	" " " " " "	este 10 ó. 16 p.
8406 " v.	Kassa	reggel 8 ó. 7 p.
8404 " v.	" " " " " "	délután 12 ó. 36 p.
8412 v. v.	" " " " " "	este 7 ó. 20 p.
8111 v. v.	Bazt-Mihály-felől	vásártérről reggel 8 ó. 3 p.
" " " "	" " " " " "	máv.-ra " 8 ó. 17 p.
8113 " v.	" " " " " "	vásártérről délut. 5 ó. 46 p.
" " " "	" " " " " "	máv.-ra " este 6 ó. 05 p.
8211 " v.	F-Abony	vásártérről délut. 5 ó. 23 p.
" " " "	" " " " " "	máv.-ra " 6 ó. 37 p.
8214 " v.	Polgár és Ohat	vásártérről reggel 8 ó. 12 p.
" " " "	" " " " " "	máv.-ra " 8 ó. 27 p.

Budapestről-Debreczenbe indul:

606/1608 személy vonat	reggel 8 óra 25 perccor.
604/1602 gyors " "	délután 2 " 10 "
1606 személy " "	este 7 " " "

* Közvetlen vonat M.-Szigetről-Budapestre.

** Közvetlen vonat Budapestről-M.-Szigetre.

Nyilt-tér. *)

A „Debreczen” tegnapi számában ellenem Szathmáry Zoltán hírlapíró aláírással megjelent nyilatkozatra, amennyiben megbízottam ügyemet még be nem fejezték, csak azok befejező nyilatkozatának vétele után adhatván választ; addig is mig ezt tehetem kérem a nagyérdemű közönséget ez ügybeni nagybecsű ítéletét függőben tartani. Ezuttal csak egyik megbízottam tek. Dr. Löfkovits Márton ügyvéd ur mai napon kézhez vett levelét közlöm:

Tekintetes Kepes Géza urnak Helyben.

Kedves Géza Barátom! Sajnálatomra Szathmáry Zoltán urrali ügyed állásának leírása iránti kívánatomnak ma eleget nem tehetek, megbízott társam Dr. Freund Jenő ügyvéd ur nincs a városban, már pedig vele együttesen járván el magad is természetesnek fogod találni, hogy csak együttesen van jogunk végnyilatkozatot adni. Szives tudomásul vétel végett egyuttal közlöm veled Szathmáry Zoltán ur ez ügyben velünk értekezett legutóbbi megbízottai általam ma vett levelének szövegerint tartalmát: „Tekintetes Dr. Löfkovits Márton és Dr. Freund Jenő uraknak Helyben. Van szerencsénk önöket, mint Kepes Géza ur megbízottait értesíteni, hogy miután felünk sürgető kívánságainak eleget nem tehetünk, alulírottak, mint Szathmáry Zoltán ur megbízottai, a jegyzőkönyvben felvett becsületbíróagra nézve nem intézkedhetünk, kijelentve, hogy ez ügyben történendő mindenemű megbízatástól ezennel visszalépünk. Debreczen, 1893. Január 5. Bácsi László, tartalékos huszárhadnagy. Hermanovszky Emil.” — Mindig hived Dr. Löfkovits Márton.

Kepes Géza.

*) E rovat alatt közlöttékert nem vállal felelősséget a szerk.

GROF ESTERHÁZY COGNAC

mely tiszta bor-ból készül és ezért a közönség legkedveltebb itala.

Központi iroda: Budapest, Jkúlisó-váczi-ut 23.

Mindenütt kapható.

Minden kiállításon legmagasabb kitüntetésekert nyert.

A legolcsóbb és legdiszesebb temetkezési intézet.

Fa és báronnyal bevont koporsók leszállított áron.

„KEGYELET”

Piacz kereskedelmi palota a megyeház mellett.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni hogy volt társam Fischer János urnak az üzletből történt kilépése folytán intézetemet egészen más alapelvekre fektettem és azt a leg-szebb s a mai kornak megfelelő berendezésekkel szereltem fel az árakat pedig

majdnem félpályára szállítottam le,

miről is a n. é. közönség meggyőződést szerezhet.

Temetések rendezését helyben és vidéken, hullaszállítását bármely irányban a

legjutányosabban elvállalok

és azt a legnagyobb pontossággal teljesítek.

Legfőbb törekvésem leend

pontos, gyors, és lelkiösmeretes kiszolgálásom, hogy a n. é. közönségnek bizalmát megnyerjem melylyel vissza élni nem fogok soha.

Kérve a nagyérdemű közönség becses támogatását és párfogását és biztosítom a legjutányosabb kiszolgálásról

teljes tisztelettel

Kernáts Gyula.

Ércz és művirág koszorúk, szalag és feliratok minden kivitelben.

Ercz koporsók gyári áron árjegyzék szerint.

BRASSÓI ÉS GÁCSI POSZTÓK.

Flaneltakarók, lópokrócok

Tricot, Peruvien és Toskin.

Mindennemű beléseműek.

FÉRFI CHIFFON INGEK:

1.50, 1.90, 2.20, 2.60

minőségekben.

GYAPJU ALSÓ-INGEK, NADRÁGOK

nagyválasztékban,

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél:
DEBRECZEN, Rózsater.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl petroleumot (tisztanem gyulékony)

liter számra 16, 18, és 20 kr.

Császár-olajat . . . 26 „

Király-olajat . . . 30 „

továbbá :

Magyar és Francia cognacot, Cuba, Jamaica és Ananás rumot, Pecco, Mandarin, Császár melang, Souchong teát, tea süteményeket, déli gyümölcsöt, legfinomabb czukrot, kávé, csokoládét és minden fűszer szakmába tartozó árukat a legjutányosabb napi áron.

Szíves tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra **báli szövetek, színes selymek, francia-Voile-ok. Atlas Satin és Batistok,** továbbá legyezők, virágok, csipkék, báli belépők, melyeket

igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Mínthogy elindítottam üzletemet feloszlatni

az összes raktáron levő árukat feltűnő

olcsó áron véglegesen

kiárulom.

**Üzlet felosztás
feltűnő olcsó árak mellett.**

A mely kedvező bevásárlási körülményre a mélyen tisztelt közönség figyelmét tisztelettel felhívom

Heider Antal,

Nagytemplomtér, Stenczinger-ház

Az elismert legjobb francia-czigaretta papir

„LE GLORIA”

JOSEPH BARDOU & FILS-(ÓI)
PERPIGNAN—PÁRISBAN.

60 aranyérem.

16 diszoklevél.

20 oklevél „Hors Concours”

A „LE GLORIA” szivarka papir minden eddig létező szivarka-papirt finomságra és minőségre nézve föltette nál fölülmúl

A „LE GLORIA” szivarka-papir csak akkor valódi ha minden egyes könyvecské a JOSEPH BARDOU & FILS czéggel van ellátva

A „LE GLORIA” szivarka papir úgy sima, mint csipkézett (perforc) széllel kapható.

A „LE GLORIA” eddig elérhetetlen legfinomabb minőségű hüvelyekben is kapható.

A „LE GLORIA” szivarka-papir és hüvely minden norinbergi és papirnagykereskedésben, valamint minden tősdében kapható.